

Portret de generație – 23 noiembrie 2008.

Să recapitulăm!	2
Două înmormântări	3
Generația "Silicon"	5
1. Lumina și timpul.	6
2. Spațiul și relațiile.	8
3. Înfrînarea și distracția.....	10
4. Bătrînețea și viața.....	11
5. Ireparabilul și definitivul.....	13
6. Puritatea și plăcerea.	14
7. Educația și procesele.....	16
8. Sentimentele și Conștiința.....	17
9. Trecutul și tradițiile.....	19
10. Nepotrivirea, întinerirea și îmbătrânirea, izbăvire a generației noastre.....	20
Generația noastră și Legea	21
Epilog: Visele.....	23

Aceste pagini reprezintă primul capitol dintr-o carte care va conține toate mesajele *Serile Iris*. Aceste mesaje, la rîndul lor, fac parte dintr-un proiect mai vast numit *Periegesis*, un proiect de interpretare a Sfintelor Scripturi din care s-a publicat prima carte intitulată *Întoarcerea în Oglindă*. Cartea va fi lansată la sfîrșitul acestei serii de conferințe, probabil undeva spre luna mai, anul 2009. Textul de față reprezintă numai un "draft".

Probabil că această conferință, a VIII-a ar fi trebuit să fie prima. Trebuie să înțelegem portretul generației în care trăim pentru a găsi modalitățile de recuperare.

Să recapitulăm!

Să recapitulăm ce s-a întîmplat pînă aici.

1. Și ne izbăvește de cel rău – adierile schimbării este capitolul din Cartea *Deliver us from evil*. Noi ne-am uitat la rugăciunea **Tatăl nostru** în dat de **16 decembrie**, pentru a observa că, în contextul *Predicii de pe munte*, răul este în noi. Noi, care sîntem răi... Răul nu este exterior nouă, tentația vine dinlăuntru. Acesta este un prim scop al predicii de pe munte, să ne arate că sîntem răi. Al doilea este să ne arate că nu putem îndeplini stadardele neprihănirii lui Dumnezeu.

2. Apogeul promisiunii - depravarea inimii omului. În data de **27 ianuarie** ne-am uitat la Epistola lui Iacov pentru a descoperi că **Adevărata înțelepciune este El, Înțelepciunea!** Iacov, după un exercițiu retoric extraordinar ne sugerează subtil că înțelepciunea este Înțelepciunea și că versetul 3:17 ar trebui interpretat în lumina Proverbelor 8:22-31, în cheie cristologică. Numai atunci capătă sens întreaga epistolă, care altfel pare deplasată față de cadrul teologic al teologiei pauline. Iacov a fost un calvinist avant la lettre.

3. Furtunile conflictului. În 24 februarie am reevaluat portretele lui Isus, portretul construit de generațiile care ne-au precedat, un portret care L-a domesticit pe Leul din seminția lui Iuda. Scopul acestei domesticiri a lui Isus a fost să ne ofere un idolaș permisiv, un cristos roz-bombon, care ne lasă să avem multiple alegeri și stiluri de viață alternative. În acest fel Isus Înșuși devine periferic vieții, iar noi îi sacrificăm centralitatea. **Cine este Isus al meu, Isus al meu este un radical, este Salvatorul meu cumplit.** Acest Isus a spus: Cine nu adună cu Mine risipește.

4. Regresia Decenței. În data de **30 martie** am încercat să analizăm relația dintre moralitate și felul în care Biserica își înțelege statutul față de lume, pornind de la textul din Matei capitolul 5. Relația dintre Biserică și cultură nu trebuie asimilată conflictului dintre Împărăție și împărăție, dintre comunitatea ucenicilor și lume. Farmecul Bisericii poate fi recuperat în momentul în care

ideea de relevanță prost înțeleasă este abandonată, În mesajul **Carbunii Eulaliei, distincvitate versus relevanță** susținem faptul că **Relevanța poate fi înțeleasă greșit, adevărata relevanță înseamnă tocmai a fi diferit.**

5. Respect pentru diferențe – În data de **4 mai 2008** am studiat felul în care Isus s-a raportat la vrăjmașii lui în cadrul Evangheliei după Matei, probabil că cea mai violentă evanghelie. Isus nu este tolerant, El iubește. Toleranța nu presupune o relație cu toleratul, iubirea, da. Isus este intolerant față de vrăjmașii săi, aceștia vor sfârși la picioarele sale, învinși. În relația dintre **Isus și Vrăjmașii Săi, Isus va fi biruitor!** Dumnezeu va încheia istoria în conflict cu majoritatea ființelor pe care le va fi creat și împăcat cu o minoritate, cu cei puțini care au intrat pe poarta îngustă pentru a finaliza drumul pe calea îngustă.

6. Hristos Adevărul: Isus Calea Adevărul și Viața. În **1 iunie 2008** am privit la noul chivot care ne-a fost dat, Mîntuitorul. El ține loc de toiagul călăuzitor al lui Aron, este Calea Însăși, El ține loc de Vas cu Mană, este viața însăși, El ține locul tablelor Legii, este Adevărul Însuși. Noi însă nu sîntem pe Cale, noi sîntem în Cale. Relația cu Isus Cristos este o relație în care sîntem confiscați, în care singura opțiune este abandonarea în El, pentru că despărțiți de El nu putem face nimic, nici măcar alegerea corectă a celei mai bune căi, a adevărului, a vieții față de moarte.

7. Izolarea Credinței - În **29 iunie 2008** am privit la Candelabrul din **Matei 13**. Isus vorbește mulțimilor după care se izolează cu ucenicii, intră în casă pentru a-și continua învățătura. Trebuie să fie o dinamică echilibrată între Biserica elevată față de lume și prezentă, de față, în lume și Biserica ascunzîndu-se. Pentru a fi prezentă în lume, Biserica trebuie mai întîi să știe să se retragă, pentru a se deschide față de lume, trebuie să știe să strige: Porțile! Porțile! Să se închidă, pentru a căpăta farmecul inaccesibilei și forța învățării în taină. Anahoreza este parte din respirația bisericii. Cele șapte pilde din Matei 13 reprezintă învățătura la fel de densă ca cea din *Predica de pe Munte*; conține principii ale vieții în Împărăție, fără de care nu

Două înmormîntări

Am asistat la două înmormîntări. Ieri, sîmbătă, am participat la înmormîntarea unui tînăr de 25 de ani. Azi am participat la înmormîntarea unui bătrîn de 83 de ani.

Două generații, 25 de ani și 84 de ani. Doi oameni atît de diferiți, din două lumi atît de diferite. Un consultant IT și un om simplu al pămîntului, un tînăr care a murit la volanul unui BMW, în plină mișcare, în viteză și un bătrîn care a căzut din slăbiciune în timp ce se îndrepta pe scări spre masă. Dedic acest mesaj celor două generații reprezentate de oamenii pe care i-am condus ieri spre țărînă: Emanuel Sălăjan, 25 de ani și Ahim Ioan 84 de ani. Cred că fac parte, într-un fel, din ambele generații. Sînt prea bătrîn pentru generația mea și prea tînăr pentru generația lor.

Portret de generație – o lamentație-manifest

Judecători 2:10 *Tot neamul acela de oameni
a fost adăugat la părinții lui
și s-a ridicat după el un alt neam de oameni,
care nu cunoștea pe Domnul,
nici ce făcuse El pentru Israel.*

Proverbe 30:11-14 *Este un neam de oameni*

*care blestemă pe tatăl său
și nu binecuvântează pe mama sa.*

Este un neam de oameni

*care se crede curat
și totuși, nu este spălat de întinăciunea lui.*

Este un neam de oameni

*ai căror ochi sunt trufași
și care își țin pleoapele sus.*

Este un neam de oameni,

*ai căror dinți sunt niște săbii
și ale căror măsele sunt niște cuțite,
ca să mănânce pe cel nenorocit de pe pământ
și pe cei lipsiți dintre oameni.*

Transferul între generații presupune tradiții. Transferăm principii, valori, prioritățile, regulile, obiceiurile, le dăm moștenire generațiilor teritoriile și granițele. S-a întâmplat ceva însă între generația dinaintea noastră și generația noastră. Ne-am cucerit singuri teritoriile și am început să desființăm granițele. Unde am ajuns? Acest mesaj nu este, așa cum ne-am obișnuit, exegeza asupra unui text, ci mai mult un eseu-meditație, de fapt l-am intitulat lamentație-manifest pentru generația noastră, "des-țarată", fără țară, "ne-hotărâtă", în sensul lui Noica, fără hotare.

După cum am văzut, Ravi s-a uitat la istorie și la lecțiile pe care acesta ni le oferă, nouă, acestei generații, "care gândește cu ochii, handicapată de gândirea critică". Noi vom privi la prezent, la generația noastră care are nevoie de limită, insistând pe descrierea patologiei leatului din care facem parte.

Generația "Silicon"

Cine face parte din această generație? Și eu, oricine a început să trăiască între sticle și a simțit beneficiile conectivității. Generația noastră își caută libertatea pornind din Templul aflat în Silicon Valey, și visează la mici protuberanțe în care se ascunde același silicon, generația noastră se mișcă din valea tehnologiei spre altarele de pe minorele ridicături ale sexualității.

O generație numită *I* (generația Internet), *D* (digitală), *E* (electronică) sau *S* (de sticlă) nu are doar problemele specifice spațiului în care comunică, ci și problemele generice oricărei noi generații: desprinderea de istorie, disprețuirea autorității exercitate de înaintași, pericolul auînșelării prin construirea unei false identități de generație, mândrie combinată cu agresivitate față de valorile tradiționale, egoism și nepăsare față de cei sacrificabili.

Acestei generații i se cere relevanța față de congeneri, dar nu își va putea îndeplini mandatul față de cei dinafară, dacă nu își rezolvă problemele lăuntrice.

Generația noastră, desprinsă de trecut, decontaminată de istorie și nemolipsită de viitor, generația căreia nici nu îi pasă de ce s-a întâmplat în urmă cu 17 ani, este prost plasată, *ne-la-locul* ei și *ne-la-timpul* ei. Sîntem rătăciți față de locul în care ar trebui să ne găsim, întîrziți față de timpul cu care ar trebui să ne potrivim. Sîntem generație **nepotrivită**. Poate că, dacă ne vom găsi noi locul și timpul, îi vom putea chema și pe alții în locuri de odihnă și timpuri de lucrare. Sper să găsim unde sunt valea, întunericul și pămîntul, pentru a putea aprinde lumina și pentru a urca muntele. S-a spus: "Să nu blestemăm întunericul, mai bine să aprindem o lumină"... Frumos spus, dar întrebarea rămîne: unde să aprindem lumina? Mai știm unde, dacă sîntem dez-locuiți? Mai știm cînd? Dacă nu mai simțim valea ca vale? Mai știm cum? Mai știm pentru cine?

Lumea în care trăim s-a schimbat radical în ultimii 100 de ani, este greu de recunoscut în ultimii 40 de ani, și chiar generația celor care s-au născut după 1990 simt deja că pămîntul le fuge de sub picioare, că schimbările sînt mult mai rapide decît înaintarea noastră în vîrste.

1. Lumina și timpul.

Dumnezeu a pus soare și lună și luminători ca să ne pună între granițe de timp, lumină și întuneric. Nu mai respectăm limitele de lună și soare pe care Dumnezeu ni le-a stabilit.¹ Generația *D* ar trebui să priceapă că viața nu are buton de oprit și pornit, nici funcție de *stand-by* sau *hibernate*. Viața nu se poate da înapoi și nu se poate înțepeți pînă ne trezim sau ne odihnim noi. Generația noastră s-a născut sub luminile electrice în miez de noapte. Sîntem o generație care avem lumină tot timpul, dar sîntem mai întunecați la minte decît au fost generațiile care și-au scris cărțile la flacăra lumînării sau a lămpii. Generația lor a scris enciclopedii cu pana și fără *google*, citînd din memorie. Generația noastră, conectată, informată, *preaneonizată* nu poate scrie un eseu de șapte pagini fără a face *cut and paste*. Sîntem generația care a produs atîta strălucire, încît și atunci cînd vrem să adormim ne e greu să ne mai ascundem retina de razele invazive ale stîlpilor de iluminat, ale farurilor de mașină. Avem lumină tot timpul și nu mai găsim întunericul benefic al odihnei, acel întuneric al caselor de țară, în care nu ne puteam vedea mîna dinaintea ochilor.

Am fost luminați de neoane de la naștere, am învățat să scriem sub lumină, ținem lumina aprinsă pînă la orele la care am fost născuți. Din această cauză, generația noastră are o percepție deformată asupra timpului și ciclului lumină-întuneric. Bunicii și părinții noștri au cîștigat o bătălie asupra rotirii pămîntului, care acum ne mixează creierii într-un vârtej din care nu mai putem ieși nici noaptea, nici ziua. Pentru generația mea, nu mai este *zi de lucru*, este *noapte de lucru*, nu mai este *noapte de odihnă*, sînt dimineți mahmure, care încep după orele 11.30. Lumina ispititoare în permanență a condus generația noastră la impresia că timpul este elastic și se află de partea ei, că termenele pot fi amîinate, că într-o lună se poate face o lucrare de licență și într-o săptămînă se poate cîștiga o sesiune... într-o săptămînă de nopți. Timpul nostru este scurt, dar în mintea noastră curge ca mierea.

Sugestie? Ce-ar fi să petrecem o săptămînă fără curent electric, vara. Ne-am putea vindeca de impresia că avem timpul sub controlul nostru. Va fi un pas de reîntoarcere spre ritmul care ne va da odihna pe care au avut-o bătrînii noștri. Una dintre cele mai frumoase vacanțe pe care le-am petrecut a fost undeva în munți, unde am ajuns după ce am lăsat mașina departe, după ce am vîslit patruzeci de minute, după ce am urcat pe jos douăzeci de minute. Am intrat într-o casă pierdută în munți, unde nu era lumină electrică, nu era semnal pentru telefonul mobil, nimic. A trebuit să

---

¹ Geneza 1:14 Dumnezeu a zis: „Să fie niște luminători în întinderea cerului, ca să despartă ziua de noapte; ei să fie niște semne care să arate vremurile, zilele și anii; 15 și să slujească de luminători în întinderea cerului, ca să lumineze pămîntul.” Și așa a fost. 16 Dumnezeu a făcut cei doi mari luminători și anume: luminătorul cel mai mare ca să stăpînească ziua și luminătorul cel mai mic ca să stăpînească noaptea; a făcut și stelele

intrăm în ritmul soarelui, să ne culcăm odată cu apusul și să ne ridicăm odată cu răsăritul. Am reintrat în ritmul odihnitor al rotirii pământului și mintea ni s-a desvîrtejit. Ne-am liniștit sufletele și am învățat să prețuim altfel timpul. În momentul în care ne-am reconectat la curent, inimile ne-au tresărit și viața a început să ne sară din nou de pe șine.

Generația noastră nu mai are odihnă. Generația noastră este în activitate tot timpul, se agită, dar nu muncește. Umblăm, dar nu călătorim. Ne deplasăm, dar nu ne ducem; circulăm, dar nu ne mișcăm. Funcționăm, dar nu lucrăm. Sîntem plini de energizante, dar tot timpul obosiți; bombardați de vitamine, dar leșinați. Abia ne tîrîm blugii spre locurile în care ne pregătim prea mult pentru muncă.

Generația noastră se pregătește cu exces de zel în școli pentru profesii pe care nu le va practica niciodată; reprezentanții generației noastre fac prea multe preparative pentru a merge la servicii la care vor întîrzia consecvent, își fac curaj prea mult pentru a se angaja în slujbe pe care le vor părăsi prea devreme.

Generația noastră nu mai poate munci mai mult de o jumătate de oră la un proiect, pentru că trebuie să sară, să răspundă la email, să își bea cafeaua, să deschidă dopul la sticla cu otrăvitorul cocteil menit să ne dăruiască energie... pentru ce oare? Sugestie? Stai 50 de minute fără să te ridici de pe scaun, fără să fișnești spre cele pe care le consideri adjuvante în muncă, dar care te deplasează dinspre munca însăși spre o agitație fără rost. Așază-te înainte de a călători, stai înainte de a lucra, lasă-ți mintea să se depună și trupul să se liniștească, apoi lucrează susținut, fără opririle și întreruperile obositoare. *Life cannot be defragmented.*

Oare propensiunea generației noastre pentru întuneric și dragostea de lumină a generației lor nu spune ceva mai mult despre starea noastră spirituală?²

Oare agitația noastră continuă nu spune ceva despre lipsa noastră de pace lăuntrică?³

.

---

² Iov 24:13 Alții sunt vrăjmași ai luminii, nu cunosc căile ei, nu umblă pe cărările ei. John 12:36 câtă vreme aveți lumina printre voi, credeți în lumină, ca să fiți fii ai luminii.” Isus le-a spus aceste lucruri: apoi a plecat și s-a ascuns de ei. Ephesians 5:8 Odinioară erați întuneric; dar acum sunteți lumină în Domnul. Umblați, deci, ca niște copii ai luminii. 1 Thessalonians 5:5 Voi toți sunteți fii ai luminii și fii ai zilei. Noi nu suntem ai nopții, nici ai întunericului

³ Ioan 14:27 Vă las pacea, vă dau pacea Mea. Nu v-o dau cum o dă lumea. Să nu vi se tulbure inima, nici să nu se înspăimânte.

2. Spațiul și relațiile.

Generația noastră spune: "Luna ne este granița"⁴. Spațiul este mai mic pentru că poate fi parcurs mai repede, dar cu ce preț?

Nu există placă video mai rapidă pentru a vedea mai bine în viață, nici procesor „mai tare” pentru a câștiga timp. Generația noastră s-a născut în tren, în mașini și avioane. Părinții și bunicii noștri au câștigat o bătălie cu spațiul care ne-a scos din limite. Noi într-un an călătorim mai mult decât au călătorit antecesorii noștri în urmă cu 100 de ani, toți bunicii noștri la un loc, chiar dacă au făcut războiul. Nouă ne trec prea mulți copaci pe lângă coada ochiului, când alergăm cu motoarele turate. Am văzut prea multe plante, prea multe animale, prea mulți munți, prea multe râuri. Într-o singură gară, vedem prea multe fețe de oameni, mai multe fețe de oameni decât a avut satul în care a crescut străbunicul. În Gara de Nord sau într-un aeroport internațional, într-o singură zi, vei fi văzut mai mulți oameni decât a văzut unul dintre înaintașii tăi în întreaga viață, dacă a stat cuminte în satul de baștină. Creierul ne este inundat de prea mult spațiu și, paradoxal, mințile nu ni s-au descuiat și nici nu pot cuprinde mai multe amintiri. Pentru asta am inventat telefonul mobil cu video-cameră; nu mai putem reține amintiri pe retină și nici între neuroni. Prea multe imagini văzute în călătorii și prea multe peisaje ni s-au perindat pe dinaintea ochilor. Generația noastră are impresia că viața are scurtături și că este un drum care poate fi parcurs și într-un sens, și în celălalt, ne uităm la poze, avem filmulețe, ne agățăm amintirile de suporturi, dar viața este o călătorie care se poate face într-o singură direcție, fără drum de întoarcere. Avem prea mulți giga de amintiri de călătorie pe harddiscuri. Cine se va mai uita vreodată pe zecile de giga de imagini descărcate din telefonul unui tânăr care moare în accident de mașină la 25 de ani?

Faptul că acum sîntem într-un loc și mîine la mii de mile distanță ne afectează felul în care percepem cea mai importantă călătorie pe care o facem, viața însăși. Ceva s-a modificat în mintea noastră. Ni s-au schimbat viscerele, dar nu mai ținem seama de asta. Însă cel mai important lucru este că percepem diferit călătoria vieții. În momentul cînd Domnul spunea "Eu sînt Caleeeeeaaaaaaaa, Adevărul și Viațaaaaaaaa", atunci ucenicii aveau în minte spațialitatea, distanțele suprapuse pe mult mai mult timp decât ne putem noi imagina. Ucenicii pricepeau nu doar drumul între limite, ci și călătoria, cu lipăitul de sandale, cu timpul lung de parcurs între sate, cu orele de însetare, înfometare și transpirație pentru o distanță pe care azi o petrecem prea repede, în zeci de minute. Ucenicii se gîndeau la Calea-Viață și la Viața-Cale așezînd mai puțin spațiu în mai mult timp. Pentru noi, o călătorie nu mai înseamnă participarea întregului trup, pentru noi, "a călători",

---

⁴ Vezi discursul lui Obama, ei au hotărît ca singura noastră graniță să fie luna..

nu mai înseamnă nici măcar "a călări", ci ore întregi, plictisitoare, pe care le petrecem înfotoliați în spatele volanelor sau în fața micilor ecrane de pe scaunul din față din avion. Viața a fost asemănată cu Calea în Antichitate, pentru că presupunea transpirația, efortul, însetarea, distanța și participarea întregii ființe la călătorie. Vi-l puteți imagina pe Ilie mergând patruzeci de zile și patruzeci de nopți pînă la Muntele Domnului, Horeb, ascultîndu-și I-Pod-ul sau jucînd Solitaire?

Sugestie? O călătorie de o zi pe jos sau cu bicicleta. Vei recăpăta pentru moment dimensiunile naturale ale lumii. Parcurge această distanță singur, ascultîndu-ți pașii, fără putința de a privi în altă parte decît înainte, ascultă foșniturile de lîngă drum, fără posibilitatea de a-ți acoperi urechile și a fi distras de la cale. Vei redobîndi oboseala liniștii și vei gusta plăcerea de a ajunge la destinație plătind prețul. Vei vedea ce diferită este întoarcerea acasă, atît de diferită față de felul în care simți acum drumul înapoi, pentru că ai călătorit între aceleași materiale plastice ale habitaculului și ai ascultat același CD ca la dus. Întorsul îți va fi diferit față de dus și poate mai greu. Acest gust al spațiului trebuie recăpătat de generația mea.

Generația noastră, din pricina faptului că am înghițit prea multul spațiu dintre noi cu lăcomie, are mulți prieteni pe care nu-i cunoaște, prea mulți prieteni pe care nu i-a întîlnit niciodată. La distanță. Generația noastră își face prieteni la distanță, ucenici la distanță, face teologie la distanță, filozofie la distanță. Generația noastră nu mai știe ce înseamnă să te bați cu copiii în curtea blocului și să nu poți să scapi de vecinul lîngă care te-ai născut. Pe vecinul care ți-a otrăvit cîinele și pe colegul care ți-a scos dinții cu pantoful nu îi puteai pune la spam vreme înainte. Generației noastre i s-a modificat felul în care înțelege relațiile, perseverența, consecvența, prezența în fața și față de celălalt. Celălalt este un *nickname*, cineva care este o terminație a unui alt *terminal* (Oare de ce se numesc terminale de computer, pentru că termină și ne termină ușor relațiile?).

Prietenii noștri sînt niște balonașe galbene sau verzi care pop-up și care devin vii atunci cînd sînt on-line.

Generația noastră poate pune capăt unei relații în care s-au împărtășit cele mai adînci intimități printr-un email și poate termina o relație de curtare în care s-a ajuns la cele mai fierbinți îmbrățișări printr-un sms. Generația noastră împărtășește urgent cele mai adînci secrete prin intermediul tehnologiei, dar se poate distanța de recipientul secretelor tocmai împărtășite fără prea multă suferință, cu ajutorul unei taste. Avem impresia că timpul este al nostru, că spațiul nu ne stă în cale, că relațiile se construiesc în jurul nostru și le putem finaliza dintr-un click, cînd vrem noi. Realitatea nu este parte dintr-un *game* în care putem noi defini scenariile.

Sugestie? Cînd ai stat ultima dată de vorbă față în față cu cel mai bun prieten băiat, dacă ești băiat, cel puțin tot atît timp cît ai stat cu el pe *chat*?. Salvați-vă într-un fișier ultimele ore de chat. Veți vedea cîte cuvinte, ce puține emoții, cîte nimicuri, cît de puține sentimente! Veți descoperi că prietenia nu înseamnă *sms*-uri și emailuri, prietenia înseamnă un preț plătit într-o relație care poate

produce răni și durere, o relație pe care nu o poți pune la spam și pe care să nu o mai poți opri printr-un simplu click. Generația noastră trebuie să reinterpreteze prezența în relație. Generația noastră trebuie să fie *de față*, să vină la întâlnire, să stea la taclale uitându-se în ochii care clipesc de la o distanță doar cu ceva mai mare decât o mână întinsă peste tastatură.

Dragostea presupune investiție, muncă, transformare. 1 Cor. 13. relațiile își cer însăși viața, în timp, dacă vrei, timpul vieții... Ce este mai mare sacrificiu decât să îți dai viața pentru prietenii tăi?⁵ Prietenii înseamnă timp, timpul înseamnă viață și investind în prietenie, în prezență, ne dăm viața prietenilor noștri.

3. Înfrînarea și distracția.

Generația noastră nu știe ce înseamnă NU. Nu este obișnuită să i se refuze nimic. Pe vremea primelor variante de *windows*, nici măcar când voiai să îți ștergi *autoexec.bat*-ul sau *command.com*-ul, computerul nu îndrăznea să îți spună NU. Generația noastră este cea mai distrată generație dintotdeauna și totuși cea mai plictisită generație.

Sclavul cu față de sticlă te întreabă tot timpul: *ești sigur că vrei să faci asta?* Impresia noastră despre libertate lăuntrică și limite este complet falsă. Generația noastră nu are disciplină interioară și nu știe ce înseamnă refuzul. Între om și computer s-a creat nu numai o alianță a prostiei și ignoranței, ci și o alianță a unei false libertăți.

Generația noastră e crescută cu cheia la gât, printre cuptoarele cu microunde în care ne-am încălzit mâncarea sleită, în absența mamelor; o generație crescută între siguranțe automate, cărora nu le mai trebuia liță ruptă între dinți de tați, generație de orfani cu prinți în viață, care nu a putut învăța faptul că există și NU-uri nenegociabile. Generația noastră își făurește o libertate în care se înlănțuie tot mai adânc în dependențe aparent diferite, dar de aceeași sorginte ca ale adolescenților bătrâni care poartă numele de tați doar din motive biologice, dar care sînt acum complet impotenți în a-și exercita autoritatea, îngrădind nebunia care iese din inima copiilor.

Sugestie? Dacă nimeni nu îți spune NU, încearcă să îți spui tu NU. Când a fost ultima oară când ți-ai fi putut împlini micile pofte și huzururi și ai spus NU? Un NU doar pentru disciplina lăuntrică. Atît! Generația mea trebuie să învețe că gardurile sînt mult mai aproape de noi decât par, iar Calea Îngustă este presărată cu austeritate și refuz, cu înfrînare, cu îngrădiri, abțineri și amînarea plăcerii. Înfrînarea este o roadă a Duhului...⁶

---

⁵ Ioan 15:13 Nu este mai mare dragoste decât să-și dea cineva viața pentru prietenii săi.

⁶ Galateni 5:23 blîndețea, înfrînarea poftelor. Împotriva acestor lucruri nu este lege. 2 Peter 1:6 cu cunoștința, înfrînarea; cu înfrînarea, răbdarea; cu răbdarea, evlavia;

Generația noastră este obișnuită ca sursa de distracție să fie tot timpul la îndemână, la un click distanță. Dacă vrea, deschide un computer și are *fun*. Generațiile dinaintea noastră trebuiau să călătorească și să aștepte sfârșitul săptămânii sau vara pentru a avea răsplata distracției și cercului. Acum totul este cerc și distracție. Distracția este prea aproape, de aceea generația mea vrea o doză tot mai mare de bucurie, dar este tot mai tristă. În alte vremuri, distracția venea ca răsplată, tata cumpăra bilete la un meci sau la spectacol, dacă ce ne-a trasat ca sarcină era bine făcut. Acum, fiul își ia singur și gratis porția de spectacol sau meci oricând dorește, fără să mai trebuiască să facă nimic în schimbul răsplătirii, nu mai trebuie să întrerupă munca pentru distracție, ci întrerupe distracția pentru a profesa. Generația noastră are tot timpul *fun*, fără întreruperi. Generația mea vrea totul acum, fără să plătească prețul, nu este gata să aștepte pentru următoarea dată, următoarea întrerupere, următoarea distragere din plictisul cotidian și, pentru că este tot timpul distrată, a ajuns o generație tot timpul plictisită și distrasă.

Sugestie? Să ne amânăm plăcerile și bucuriile pentru a le privi cu anticipare și nerăbdare, ca răsplată a muncii, ca întrerupere a ritmului. O, de ne-am găsi odihna în Domnul, cercul și distracția, desfătarea în Sabat! O casă de jale ne-ar ajuta să pricepem mai bine ce mai rămîne din bucurie aici și ce rest ne rămîne dincolo. Sărbătorile biblice sînt însoțite întotdeauna de o mare tristețe. Ioel, în primul capitol, ne cheamă la un post, dar adunare de sărbătoare, Isaia vorbește despre ziua de post și o prelungește în Sabat, în Isaia 58. Chiar și sărbătorile creștine: Paștele este precedat de o îngropăciune, Crăciunul este precedat de durerea unei nașteri în sărăcie. Sărbătoarea nu poate fi sărbătorită decît cu rîsul pe obrajii deja sărați cu lacrimi din belșug.

El, pentru bucuria care-i era pusă înainte... ⁷

4. Bătrînețea și viața.

Viața are limite! Dumnezeu ne-a pus între lemnul leagănului și scîndurile sicriului.

„You cannot reinstall *LIFE*. A person can be saved, but a life ... once is lost ... is lost.” Nu pute stoca viața pe harduri. Faptul că fiecare dintre noi are sute de giga de fotografii prin care nu se va mai uita niciodată arată că dorim să „ne salvăm” viața, să ne salvăm tinerețile.

Generația noastră nu crede că va îmbătrîni și nu se pregătește pentru asta. Asta se întîmplă unei generații a cărei impresie despre timp este deformată, care crede că, luminîndu-și sub neon

---

⁷ Evrei 6:18 pentru ca, prin două lucruri care nu se pot schimba și în care este cu neputință ca Dumnezeu să mintă, să găsim o puternică îmbărbătare noi, a căror scăpare a fost să apucăm nădejdea care ne era pusă înainte, Hebrews 12:2 Să ne uităm țintă la Căpetenia și Desăvârșirea credinței noastre, adică la Isus, care, pentru bucuria care-I era pusă înainte, a suferit crucea, a disprețuit rușinea și șade la dreapta scaunului de domnie al lui Dumnezeu.

viața, o va prelungi, o generație care crede că va câștiga timp, dacă se mișcă mai repede. Generația noastră nu crede că va îmbătrâni și are dreptate. Cei mai mulți dintre noi ne vom stinge înainte de vreme, pentru că ne sinucidem sub lumina creată de părinții noștri, prelungindu-ne nopțile, ucigându-ne fizații cu nopțile nedormite, scaldându-ne neuronii în excitante, îndeplinind *deadlines* pentru sarcini pe care le urâm. Unii dintre noi vor sfârși prea devreme sfârșiți între fiarele mașinilor⁸, grăbindu-se să ajungă unde nu vor mai ajunge niciodată. Generația noastră, și dacă va purta peri albi și riduri, nu are șansa să îmbătrânească, pentru că nu se liniștește în locul în care ar putea să picure înțelepciunea. Bătrânețea va fi pentru noi doar biologică, vom rămâne niște adolescenți cu obraji căzuți, acoperiți de farduri și de hainele împrumutate din dulapurile copiilor noștri, pentru a masca trecerea vremii. Vom fi niște bătrâni prea agitați, cum spunea Andrei Pleșu într-un articol recent⁹.

Sugestie? Să mergem într-un azil de bătrâni. Să petrecem o zi acolo între cei "internați definitiv". Vom prețui mai mult timpul pe care Domnul ni l-a dat ca talant în tinerețe, care ni s-a dat brusc și ni s-a cerut cu ținuta înapoi...

Generația noastră nu își mai asumă responsabilități de lungă durată și de mare implicare, de aceea tinerii nu se mai căsătoresc de tineri și nu mai fac copii de tineri. Toți doresc să devină studenți și să își prelungească școlaritatea într-o lungă și dulce adolescență, ascunzându-se de viață pe băncile unor universități care îi vor face specialiști în nimicuri sau în domenii care nu i-au interesat niciodată, astfel născându-se ca pseudointelectuali cu diplome. Generația noastră fuge de tot ce este viu, de celălalt viu. Băieții de azi sînt speriați de orice relație care îi împinge spre altar, unii preferă un site porno gratuit și o masturbație „ieftină” decît o relație de cuplu complicată, dar plină de bucuriile pe care Domnul ni le-a lăsat și despre care vorbește Ecclesiastul. Generația noastră preferă un acvariu cu pești, un pudel pe care îl poți călca din greșeală sau o reptilă, decît un copil care să te scoale noaptea. Generația noastră vrea să își trăiască „viața”, dar fuge de orice este viață, în favorarea plasticului, metalului și cristalelor lichide. Sacrificăm viața pentru noi jucării. Femeile din generația noastră încearcă să facă primul copil la 35 de ani, după ce vor fi terminat două mastere și doctoratul și, dorindu-și să fie izvoare de viață prea tîrziu, nu se mai pot bucura de viață. Generația noastră crede că sexul este dăruit de Dumnezeu numai pentru plăcere. Generația, generația decreștelor lui Ceaușescu, împuținează generațiile care urmează, într-o răzbunare răutăcioasă împotriva vieții. Cele douăzeci de milioane de avorturi stau pe conștiința generației

---

⁸ Acest text a fost scris cu mult înainte de moartea lui Emanuel Sălăgean

⁹ „Indiferența șade bine bătrîneții. Mă gîndesc la X, octogenar, care se agită cu privire la te miri ce. Se spune că e «viu», cînd de fapt nu e decît ridicol și lamentabil. La nici o vîrstă nu trebuie să te intereseze totul. Excesul de curiozitate e semn de frivolitate și infantilism. A gîndi e a refuza, a elimina, a selecționa. Disponibilitatea excesivă suprimă selecția; pentru ea, totul e important; ceea ce revine la a pune pe același plan catastrofa și fleacul.” (Cioran, Cahiers 1957-1972, Gallimard, 1997, p. 496)

noastre, iar în 2030 vom fi doar cincisprezece milioane, și mai mult de jumătate dintre cei în viață din neamul acesta vor fi pensionari.

Sugestie? Căsătoriți-vă, oameni buni! Devreme și în Domnul! Faceți copii la tinerețe, să fie ca săgețile în tolba unor viteji, dăruindu-le copiilor fără egoism tot ce este mai bun în trupul vostru, răbdarea de tinerețe. Lăsați-i pe copiii voștri să aibă părinți tineri, pe care să îi îngroape mai târziu, după le vom fi mîngîiat nepoții. Sănătatea și prosperitatea unei națiuni stă și în număr.

Granița vieții poate fi trecută prin viață, granița propriei vieți poate fi trecută cu o altă viață, a urmașilor tăi din coapse sau ucenici.

5. Ireparabilul și definitivul.

Definitivul și ireparabilul sînt granițe pe care nu le mai putem trece. Dar generația noastră crede că totul se poate repara și nimic nu este definitiv.

Generația noastră are impresia că orice se poate cumpăra și orice se poate plăti, că o relație contractuală poate rezolva aproape orice situație și că totul se poate încheia după același model ca un contract. Sîntem bombardat de hîrtii, avem contracte pentru orice: telefoane, televizor, radio, pămînturi, construcții, de studii. Bătrînii noștri au semnat două sau trei zdelci în toată viața lor sau au tunat cu DA-ul sau cu NU-ul în fața vecinilor, prietenilor și rudeniilor. Pentru generația noastră, nu mai există afirmații definitive, radicale. De aceea generația noastră semnează foarte repede hîrțile de divorț sau renunță foarte ușor la prieteni. Generația noastră se acoperă cu hîrtii pentru orice lucru și nu mai poate spune DA și NU, fără să se sprijine pe semnături.

Sugestie? Trebuie să riști în relație între DA și NU. Trebuie să ai curajul de a te lăsa la mîna celuilalt pe încredere, pentru a cîștiga încrederea. Avînd încredere riscantă în celălalt, se recîștigă încrederea în sine. Există o autolimitare în a spune Da, o autolimitare sănătoasă în a spune NU și a te ține de da și nu.

Generația noastră nu poate crede că unele lucruri sînt definitive, că nu mai există a doua viață, ca în jocurile pe computer, că unele cicatrici rămîn, că sînt răni care nu se vor vindeca niciodată și că Dumnezeu nostru nu este Dumnezeul unei alte șanse întotdeauna. Nici pisica nu are nouă vieți. Știm asta, nu-i așa? Doar în copilărie am încercat, plini de cruzime, cu pisicile vecinilor, acest adevăr. Colegilor mei de generație le este greu să creadă că ziua de azi nu mai rămîne altundeva decît în fotografii sau pe fișiere video. Viața are un singur sens, spre moarte, și azi sîntem mai urîți și mai morți decît ieri, mai albi, cu epiderma mai șifonată și mai umbrită. Există lucruri definitive și ireparabile, iar amintirile nu pot fi „reformatate”.

Sugestie? O înmormântare a cuiva apropiat ne oferă perspectiva care nu poate fi vindecată nici cu filmulețe, nici cu fotografii. "Definitivul" se poate "defini" cel mai bine între brațele unei cruci mortuare și se pronunță pe silabe, în ritmul bătailor cuielor într-un coșciug. Generația mea are depozitată înțelepciunea în casele de jale. De acolo o vom lua!

Am văzut tineri mai înțelepți la înmormântarea de ieri, tineri care au înțeles că există definitiv și ireparabil.

6. Puritatea și plăcerea.

Puritatea impune limite plăcerii, Plăcerea este limitată însă de acum și aici. De aceea generația noastră s-a abandonat plăcerii și cheamă acumul și vrea totul aici, însă suferința, înlocuind puritatea, cheamă din nou plăcerea la supunere. Amînarea este un mod de autolimitarea și de însuferire, pe care ni-l refuzăm, pentru a pierde cea mai mare plăcere.

Unele fete din generația noastră cred că virginitatea este doar biologică. Cred că se pot apropia de „prieteni” pe care îi încearcă întocmai ca pe pantofii de mireasă. Sînt fete în generația noastră care cred că, dacă și-au păstrat virginitatea biologică, rămîn "curate". Nu sînt conștiente că vor duce pînă la altar în ziua căsătoriei lor „fantomele” tuturor băieților pe care i-au sărutat prelung și de care s-au lăsat generos pipăite. Cele trei sau patru relații (aceasta este media) în care s-au lăsat apropiate de băieți fără rușine vor fi o moștenire amară din prima noapte a intimității lor, cu răni adînci pe mulți ani de zile în viața de căsnicie. Fetele din generația noastră trăiesc o minciună în care cred că, dacă vor fi mult mai accesibile și prietenoase cu băieții, vor fi mult mai căutate și se vor mărita mult mai repede cu vreun *făt-frumos* venit pe Ferrari sau Porsche. Ele cred că cea mai mare dovadă de iubire, primul sărut, prima atingere, floarea care se scutură prima dată, pot fi oferite de mai multe ori. Sînt fete din generația noastră tot mai impure, și tot mai acrite, și care, între ele, își revarsă frustrările pe "porcii de băieți", dar dau din colț în colț cînd apare cîte un *don juan* de cartier în clasă, și se comportă ca niște sclave în fața faraonului. Florile curate se tîrîie pe pămînt ca dovleccii. Generația noastră a reinventat virginitatea, dar o scoate la licitație pe internet.

Sînt băieți în generația noastră care cred că pot pune mîna pe toate fetele dintr-o biserică, dar că, paradoxal, în aceeași biserică, vor găsi o fată neatinsă. Generația noastră, deși este lipsită de disciplină, deși este lipsită de control, deși este bombardată hormonal și drogată sexual a inventat *datingul* de plăcere. Egoiști, ne folosim de ceilalți, nu pentru a construi un viitor împreună, ci pentru a ne satisface plăcerea de o clipă a păcatului. Generația noastră s-a specializat în a amîna lucrurile importante, căsătoria, viața însăși, pentru a gusta acum toate beneficiile ce ar decurge din plățirea prețului maturității.

De aceea generația noastră se bucură de inventarea unei noi perioade de odihnă și distragere, adolescența, drăceasca invenție a secolului trecut, prelungită în acest secol între 10 și 35 de ani. Băieții din generația noastră, deși își doresc mult mai multă independență și se mint că sînt liberi de părinți, tot mai mulți dintre ei trăiesc cu mamele singure. Băieții din generația noastră au crescut fără nici o autoritate masculină care să le oprească pornirile, spune Al Mohler. Consecințele? Să ne uităm la felul în care băieții le manipulează pe fete pentru a le cădea în brațe, fără nici o promisiune a vreunui viitor împreună, considerînd că totul este un joc de copii bătrîni. Generația mea nu poate crede că virginitatea nu este doar trupească, că puritatea începe cu gîndul așezat ca rob al ascultării de Cristos și sînt gînduri care nu mai pot fi domesticite niciodată, dar pot fi îngrădite pentru totdeauna. Cînd sameni un gînd, vei culege o faptă, cînd lași o imagine, vei secera obiceiuri, un stil de viață. Generația noastră ar trebui să înțeleagă că nu putem să imaginăm viața lăuntrică în felul în care ne tratăm propriile *hard-disk*-uri. „Erase a file” nu este o opțiune pentru gînduri și viața lăuntrică.

Generația noastră a văzut prea devreme și prea multe lucruri pentru care copiii trecutului trebuiau să riște bătăi însurorate cu moartea, dacă s-ar fi uitat pe gaura cheii. Tinerii din generația noastră închid ușa după ei și, în liniște, fără nici un fel de emoție, în timp ce părinții naivi cred că învață pentru facultate, sînt la o apăsare de buton de ceea ce numai celor mai stricați li se descoperea în urmă cu 30 de ani. Bordelul era la bani mulți, timp și rușine distanță. Astăzi, murdăria s-a democratizat și ni s-a apropiat, acum este în propria noastră casă. În mintea generației noastre s-a produs o mutație dinspre dorință spre atingere, dinspre așteptare spre satisfacție imediată. Din această cauză, generația mea nu mai este o generație romantică. Al Mohler cita un critic literar care spunea că sursa romantismului în opera lui Shakespeare consistă în tînjire... toate personajele tînjesc după dragostea neîmplinită, și dragostea are farmec cît visezi, în tensiune, cît aștepți, nu în satisfacția imediată. Generația noastră nu mai poate aștepta, vrea totul dintr-o dată, acum, aici, pe moment, deși este înșelată pentru că are dintr-o dată, nemulțumită pentru că i s-a dat deja ceea ce a dorit acum și aici.

Sugestie? Amîină și așteaptă. De aici tensiunea romantică. La fel este în Cîntarea Cîntărilor, personajele aleargă unul după altul, dar... nu se întîmplă... așteaptă, amîină, tînjesc, vorbesc, sînt multe culori, multe mirosuri, fructe, legume, ascunzători, descrieri, tocmai pentru a amîna satisfacția. Generația noastră trebuie să învețe răbdarea în așteptare, plăcerea din amînare și dragostea în tînjire. Nu este interesant că părinții noștri cîntau „I Can't Get No Satisfaction...” cu Mick Jagger? Care va fi cîntecul nostru azi?

Generația noastră este o generație murdărită în minte și care, dacă ar avea oportunitățile, ar mușca cu dinții ca niște săbii. Cazul celor trei tineri polițiști de frontieră care au violat-o pe prietena unuia dintre ei, cu acordul acestuia, a început în școala de la Oradea, unde ea a stat cu băieții la

vizionat filme porno în orele de după instrucție. Generația noastră, fie aceasta în afara bisericilor sau nu, este expusă la aceleași mitraliere de imagini aducătoare de otravă și de moarte.

Sugestii? Pentru unii este prea târziu deja orice sugestie.

7. Educația și procesele.

Educația nu este un act, este un proces, orice proces presupune timp și spațiu. Timpul și spațiu presupun limitări. Orice proces de educație trebuie să înceapă cu frustrări rezultate din limitare.

Generația noastră nu mai este creativă și originală. Când o fată din generația noastră vrea să fie originală, devine o copie. Se piaptână ca Andreea Marin și se îmbracă precum Mihaela Rădulescu. Generația noastră și-a format mentalitățile, reflexele și obiceiurile de viață pornind de la viața de dincolo de sticlă. Modelele noastre sînt VIP-urile, apariții plate, pe sticlă, personaje care s-au realizat cu ajutorul corpului dăruit de Dumnezeu, retorica de cartier și circumstanțele. Mîntea și munca ne sînt ne semnificative ca valoare.

Educația? Doar o amînare a vieții înseși. Altarele generației noastre au ecrane plate. Când intram în casele bunicilor noștri, găseam puține lucruri și de mică valoare, dar în mijlocul camerei era masa, și pe masă, lîngă pîinea cea de toate zilele acoperită cu șervet, era Biblia lîngă lampă. Acela era altarul care domina întreaga casă. Astăzi, în mijlocul caselor noastre tronează plasmeele, iar fețele generației noastre nu se mai adîncesc între pagini, ci între sticle. Generația mea și-a făcut educația de la sticlă, pe sticlă, în sticlă, sub sticlă... și vom sfîrși sub plexiglasul sicriului cu aer condiționat. Generația mea a fost privită prin sticla care ne-a despărțit de privirile părinților în maternitate, am privit curioși prin sticla parbrizelor peisajele care s-au derulat prea rapid pentru pupilele noastre de copii, ne tocăm zilele privind prin sticlele terminalelor de computer, privim de cîteva ori pe oră la ecranele sticloase ale telefoanelor mobile, ne petrecem după-amiezele privind spre sticla televizoarelor, ne sfîrșim zilele privind printre sticlele de băutură... Generația noastră trăiește tot mai mult într-o nouă viață, este Generația E sau I, electronică sau Internet. *Second life* devine înșăși viața, iar viața înșăși devine o anexă a vieții care se petrece tot mai mult între gadgeturi și dincolo de sticlă.

O sugestie? Scoateți cel puțin televizoarele afară din casă. Cîtă liniște, cîtă bucurie am recîștigat în momentul în care ne-am înlocuit altarele! O zi fără telefon mobil? Este de imaginat? O zi fără internet? O putem planifica?

Generația noastră devine lacomă cînd aude promisiuni de genul *Greek in a week* și *Învățați să cîntați Chopin în 30 de zile*. Generația noastră nu pricepe că nu există *shortcuts*. Procesele de

formare și orice fel de proces, în general, este scurtcircuitat, căutăm căi prin care etapele pot fi arse. Generația noastră este foarte informată, poate că este cea mai informată generație care a trăit pînă acum pe Pămînt. Oricînd, aproape oricine poate găsi orice informație pe care o poate verifica, este o generație care știe tot mai mult despre tot mai multe lucruri, pînă știe totul despre nimicuri. Este generația care știe că știe, dar nu mai știe lucrurile fundamentale. Este generația care nu mai învață nimic, pentru că știe că are totul la distanță de o mîină întinsă spre tastatură. Generația noastră știe, dar nu ține minte. Este o generația care ascultă predici pe I-pod, dar nu mai vine la biserică, este o generație care preferă să stea în fotoliu să asculte o predică pe *Youtube* sau *Viddler*, în loc să se ducă la o înghesuială reală într-o biserică, să se așeze lîngă cineva care miroase a transpirație sau îi miroase gura.

Generația noastră se plictisește la orele de rugăciune, ascultînd plînsetele prea lungi ale unei văduve bătrîne, generația noastră se plictisește la orele de studiu biblic, care solicită o concentrare mai îndelungă de 20 de minute, generația noastră preferă o predică presărată cu ilustrații și glume, unei prelegeri care să îi solicite memoria, fie aceasta și de scurtă durată, sau capacitatea de analiză.

Sugestie? Generația noastră trebuie să se apuce din nou să citească, să își umezească degetele și să apuce pagini. Pentru generația noastră va trebui reinventată ucenicia peripatetică și alteritatea. Generația noastră își va putea salva creierul doar atunci cînd se va opri curentul electric și toate bazele de date ne vor fi inaccesibile. Generația noastră ar trebui, așa cum spunea Cristi Bădiliță "să dea un decret pentru protejarea scrisului de mîină" și pentru învățarea prin memorare, mod de formare prin care s-a ordonat mintea lui Augustin. În generația noastră trebuie să moară Google și să se nască maeștrii.

8. Sentimentele și Conștiința.

Sentimentele și conștiința sînt urme ale chipului lui Dumnezeu în om, acestea ne limitează. Nu putem face oricînd, orice, oricum, chiar dacă spațiul și timpul, lumina, tinerețea, viața înseși ne-ar permite acest lucru, chiar dacă toate condițiile exterioare ar fi împlinite și legi clare n-ar fi enunțate, există o instanță lăuntrică pe care o putem sufoca destul de ușor, cu o viață fragilă și cu o voce subtilă.

Conștiința nu are *spekere*. Nu poate fi ajutată de boxe mai puternice și nici de *surround system*. Generația noastră este o generație crudă, o generație lipsită de sentimente. Copilul meu a văzu mai mulți cîini morți cu mașele scoase afară într-o singură călătorie cu mașina decît am văzut eu în toată copilăria. Copilul meu a văzut oameni prinși între fiare, copilul meu a văzut morți reali pe șosele sau muribunzi care mișcă în sînge. Bunicii noștri aveau emoții puternice dacă vedeau pe

cineva tăiat la picior cu coasa. Strănepoții lor rîd dacă văd un motociclist decapitat și întrebă dacă se poate da în reluare, ca pe *youtube*. Generația noastră este o generație lipsită de inimă și de "dragoste firească", cum spune apostolul Pavel, sîntem "astorgoi" (fără dragoste firească, vezi Romani, cap. 1), pentru că am văzut mai multe morți violente într-o singură zi decît vor fi văzute antecesorii noștri într-o singură generație. Generația mea trebuie să facă post de privit la cruzime, generația noastră trebuie să vadă morți reali și să vadă muribunzi adevărați, generația mea trebuie să se întîlnească - de-adevăratelea și mai devreme de propria moarte - cu moartea însăși, nu doar cu umbrele ei de pe sticlă.

Sîntem o generație născută și crescută în zgomot. Ne-am născut în zgomotul ventilatoarelor din maternitate, am fost duși acasă în zgomotul motoarelor, am crescut în trîncănitul tramvaielor, în legănatul șinelor de tren, ne-am maturizat căuțînd zgomotul cu orice preț. Din pricina aceasta, generația noastră își refuză liniștea. Nu mai ascultăm muzica cu timpanele, ci cu ficatul și pancreasul. Simțim nevoia ca totul să vibreze în jurul nostru și în noi, pentru că sînt prea puține lucruri care ne mai înfioară și prea puține imagini care ne mai cutremură. Generația noastră este o generație absentă între căști. Ascultă multă muzică, dar nu știe cuvintele, ascultă multe piese, dar nu le știe compozitorii. Ascultă orice, numai să nu străbată glasul dinlăuntru. Generația noastră are nevoie de tot mai mult zgomot pentru a înăbuși o conștiință din ce în ce mai mută.

Generația noastră ar trebui să învețe să tacă și să facă tăcere, să se cufunde în liniște pentru o vreme, ca să își recîștige dreptul de a-și face și cînta muzica. Ar trebui să absentăm o vreme de pe scene pentru a putea fi prezenți din nou cu ceva de spus. Generația noastră ar trebui amînată și retrasă pentru a cîștiga dreptul de a reveni și de a influența lumea în care ne-a așezat Dumnezeu.

Generația noastră este o generație care își caută confortul și este nepăsătoare ca Iona față de niniveni. Ne iubim mai mult curcubetele decît toți vecinii, cu tot cu vitele lor. Generația noastră nu mai suferă pentru generația noastră. Generația noastră nu mai plînge pentru generația noastră, generația noastră nu se mai roagă pentru generația noastră. Generația noastră va avea impact în generația noastră atunci cînd vom învăța să ne pese, să plîngem, să ne rugăm și să ne întoarcem înapoi spre Ninivele nostru cu strigătul profetic care vine dinspre Carte spre Viață. Triumfalismul trebuie să ne părăsească pentru că ne stă mai bine cu sacul și cenușa, zîmbetul trebuie să ne piară de pe fețe, și din ochii rimelați, și de sub sprîncenele smulse trebuie să curgă lacrimile de pocăință, curățînd fardurile care ne ascund urîtenia cîștigată în nopțile de nesomn și de vegheri spurcate.

Atunci va trăi din nou generația noastră, după ce ne vom fi asumat viața și Însăși Viața. Cine va mijloci pentru acest neam de oameni care nu mai cunoaște pe Domnul și nici ce a făcut El pentru părinții noștri? Cine va chema îndurarea Lui peste noi? (Ieremia 32:18 - Tu dai îndurare pînă la al miilea neam de oameni și pedepsești nelegiuirea părinților în sânul copiilor lor după ei. Tu ești Dumnezeul cel mare, cel puternic, al cărui Nume este Domnul oștirilor!) Oare trebuie să ne ducă

din nou Dumnezeu și pe noi în pustie ca să ne moară sămînța? (Iosua 5:6) Va găsi Domnul în generația noastră 7000, care nu și-au plecat genunchiul în fața idolilor acestui timp (1 Impărați 19), va găsi în cetatea noastră 50, 40, 30, 20 de bărbați care să fie preoți, regi și profeți măcar pentru familiile lor? (Geneza 18:26-28) Dacă Domnul va veni în generația noastră, va găsi El oare o urmă de credință pe pămînt?

9. Trecutul și tradițiile.

Trecutul ne determină, tradițiile ne limitează. Sîntem limitați la lingură și furculiță. Și cel mai rebel dintre noi va trebui să se întoarcă în trecut la un moment dat și să respecte o tradiție.

Generația noastră este ruptă de trecutul imediat și neinteresată de nici un fel de istorie. Generația noastră s-a ridicat în ignoranță față de trecut, fără să verse lacrimi pentru sîngele nevinovat care strigă din țarinile acestui neam. Nu l-a văzut pe Liviu Olah și nu tresare la ideea de a avea o listă de rugăciune. Nu știe prea bine ce s-a întîmplat înainte de 1989 și nu are amintiri cu bonuri de benzină, rînduri la lapte, cozi la carne, tichete pentru zahăr, ulei, făină.

Generația noastră cumpără bilete la Sighet și la Auschwitz și plînge cînd îi vede pe cei schilodiți și maltratați acolo, băieții castrați de Mengele și versurile scrise la Sighet pe pansament, dar nu face legătura cu istoria. Generația noastră nu este interesată de tradiții și istorie, disprețuiește vechiul, considerîndu-l învechit doar pentru că este vechi și este lacomă de nou, considerîndu-l bun doar pentru că este nou. Generația noastră nu mai vizitează muzee și disprețuiește filmele făcute înainte de 1985. Are o nouă traducere pentru o carte veche, dar nu mai citește cartea nici în traducerea veche și cartea nouă nu mai reprezintă nici o tentație. Generația noastră scrie lucruri noi, numai lucruri noi, aflăm pe bloguri în ce tricouri sînt îmbrăcați contemporanii noștri, dar nimic despre mirosul caselor în care au copilărit. Generația noastră știe mai mult decît părinții, de aceea consideră că tot ce spun aceștia este incorect și improbabil. Generația noastră nu își dorește nici istoria ei, nici istoria neamului de oameni care a precedat-o. Părinții noștri se emoționau la îndemnuri ca "este istoric ce se întîmplă acum". Generația noastră nu are perspectiva faptelor mici de azi care pot căpăta însemnătate mîine. De aceea generația noastră este stearpă de ucenici și nu îi va rămîne sămînța de urmași în oameni de încredere care vor fi primit tezaurul învățăturilor trecute pentru a-l încredința celor viitoare. Generația noastră este veriga ruptă în lanțul leaturilor și mai poate fi reparată și pusă la loc doar dacă iese de pe scena polisului pe ușa din dos, pentru a intra înapoi la școală, la lecția de istorie. Generația noastră, care își privește doar pămîntul de sub picioare, trebuie să învețe să se uite cu frică și cutremur, cu lacrimi și sperietură în urmă, pentru a privi cu demnitate și curaj înainte. Trecutul lor, al taților noștri, ne va vindeca viitorul pentru ei,

copiii noștri. Acest trecut trebuie cunoscut, asumat și consumat, precum mielul de Paști, cu ierburi amare, pentru a ne putea desprinde de Egiptul în care ne-am construit bordeiele confortabile. Aventura care ne așteaptă este mai dură și mai pustie decât robia prezentului lenevit în ostenele pentru tiranii pe care singuri ni i-am ales.

Este paradoxal cum ființa umană se poate bucura enorm în ceea ce este repetabil, în ceea ce creează uzură și cât de plictisită poate fi de căutarea continuă a noutății. Generația noastră este înfometată de noutate, dar a devenit atât de acrită tocmai din cauza abundenței de noutate. Un bătrîn de 75 de ani care citește aceeași Biblie, cu aceleași capitole, cu aceleași pasaje, are o bucurie imensă din nou și din nou trecînd peste aceleași lucruri, repetînd același ritual cu o pasiune demnă de tinerețe.

10. Nepotrivirea, întinerirea și îmbătrînirea, izbăvire a generației noastre.

Este timpul să ieșim din generația noastră ca să o putem ajuta. Generația noastră nu poate să se ajute singură precum maimuța din *Povestirile Junglei*, trăgîndu-se de mustați în sus din mlaștină. Doar îmbătrînirea sau întinerirea ne pot ajuta să ieșim din generația noastră pentru a o călăuzi spre eliberare. Să îmbătrînim, spre exemplu, schimbîndu-ne altarele (televizoarele și plasmeele) cu altarul bunicilor noștri, o masă pe care stă o Biblie și pâinea cea de toate zilele sub șervet. Să îmbătrînim, căutînd înțelepciunea prin azile de bătrîni și la morgă, să ne urîțim pentru a ieși din casă sau să ne culcăm odată cu găinile, atunci cînd se face noapte. Să ne comportăm ca bătrînii pentru a ne putea salva cât mai mult tinerețea (Iov 12:12 - La bătrîni se găsește înțelepciunea și într-o viață lungă e priceperea.). Să ne scurtăm zilele ca să ne înzirim, să pierdem mai mult timp cu bătrînii, ca să cîștigăm timp pentru viață (Iov 15:10 - Între noi sunt peri albi, bătrîni, oameni mai înziliți decât tatăl tău.). Să întinerim făcîndu-ne asemenea copiilor, cîștigînd creativitatea și puritatea acestora, puțința de a fi distrați cu mult mai puțin și cu lucruri mult mai simple. A merge odată cu ziua și valul nu este o opțiune, singura șansă este *să ne învechim*, să învățăm cu generațiile care ne-au precedat, întorcîndu-ne la o Carte bătrînă, apoi *să ne copilărim*, maturizîndu-ne în liniște și simplitate. Îmbătrînirea timpurie și păstrarea veșnicei copilării ne sînt singura opțiune într-o generație prea copilăroasă, care refuză maturizarea, într-o generație care moare înainte de vreme, fără a-și fi trăit cu adevărat viața. Generația noastră poate fi salvată dacă se deplasează în timp față de generația noastră, dacă se împotrivesc și se „nepotrivesc” veacului acestuia după cum ne arată Apostolul în Romani 12.

Generația noastră și Legea

Generația noastră va descoperi, dacă nu pricepe, că există granițe, limite. Există limite puse de soare și de lună, există ritmuri ale vieții, că spațiul are limite, și, din cauza limitelor așezate de Dumnezeu în creație și în noi, există ireparabil și definitiv, plăcerea este limitată, distracția puțină, procesele lungi, trecutul ireparabil.

Generația noastră are însă șansa să descopere că limita și amânarea, îngustarea căilor și așteptarea oferă adevărata bucurie, că plăcerea este ca o rază de lumină care strînsă într-un buchet cît mai strîns are putere și bucuria este ca o adunare de ape, care așezate în spatele barajelor, limitelor, izbește viața noastră cu o putere mai mare la deschiderea zăgazurilor.

Generația noastră, așezată între granițele naturale pe care Dumnezeu ni le-a pus prin soare și lună, reîntoarce în spații înguste în dialog, cu prieteni neintermediați de sticle, poate învăța că tînjirea ar putea restaura bucuria.

De ce să nu visăm la o generație care se reîntoarce la educația prin Cuvînt și nu își pierde curajul în fața proceselor lungi de ucenicie, o generație care își recuperează sensibilitatea și conștiința, o generație sensibilă la trecut și cu perspectiva viitoarei generații, cu perspectiva escatologică, o generație "limitată", dar care își adîncește viața, o generație care seamănă mai degrabă cu o fîntînă limpede decît cu un ocean tulbure, o generație care își petrece timpul în lumină, stăpînește spațiul, dar bucurîndu-se în relații autentice, în părtășie, își restaurează bucuria și plăcerea sorbindu-le din surse neașteptate, îmbătrînind cu viață, stabilind definitivul în dreptul binelui, cu un trecut construit la prezent, pentru un viitor în care vom regăsi bunele tradiții.

De ce să nu visăm la o generație care se reîntoarce la Lege și la mărturie, o generație re-alfabetizată cu Psalmul 119¹⁰. Tot psalmul este despre frumusețea Legii, despre frumusețea limitelor. Desfătarea de care vorbește autorul este vecină cu cele mai mari plăceri. Oare cum se poate plăcere în Lege, o lege care începe cu atîtea negații? Pasiunea și gelozia despre care se vorbește aici sînt înrudite cu pasiunea pentru o iubită și gelozia. Fericirea este asemenea celui îndrăgostit care visează în miezul zilei la iubită și noaptea nu îi este liniștită. Toate gîndurile îi sînt confiscate și aur sau argint nu prețuiesc atît de mult precum cuvintele Gurii lui Dumnezeu.

---

¹⁰ Psalmul 119 este scris în Acrostih, la fiecare 8 versete și fiecare dintre cele 8 versete, începe cu o literă a alfabetului.

Suspiniurile și oftaturile seamănă cu ale tînărului care dă ochii peste cap anticipînd în așteptare întîlnirea cu iubita.

Paradoxul ființei umane este că atunci cînd se îndrăgostește de un text, descoperă ființa, atunci cînd încearcă să se facă fericit pe sine, se pierde, atunci cînd vrea să îl facă fericit pe Dumnezeu are parte de cele mai mari și desăvîrșite bucurii.

Raiul a fost pus între granițe și interdicția nu a lipsit nici din Eden: "să nu... ", dar cînd limita este desăvîrșită devine pentru o vreme centru, numai pînă descoperi pe Cel după care tînjești. Cînd tînjirea a devenit perfectă, atunci se transformă în iubirea perfectă, iar dacă Tînjitul este desăvîrșit, toate celelalte iubiri, pasiuni și tînjiri se așează în urma celei mai mari pasiuni.

Legea este un pedagog, așa ne spune Apostolul Pavel, un pedagog, care ne conduce spre Dumnezeu Însuși dătătorul Legii. Legea ne con-trînge spre lumină, interdicțiile ei, nu sînt decît zidurile întunecoase ale toboganului care ne aruncă spre Lumină, unde Îl întîlnim pe Cel de dincolo de Lege. Legea sfințește timpul, reasează spațiul, kosmetizează¹¹ relațiile, umple repetabilul de pasiune. Legea hotărăște, ne așează în hotare, ne potrivește, ne rînduiește, și, ca urmare, ne eliberează.

***

Psalms 119:1 Ferice de cei fără prihană în calea lor, care umblă întotdeauna după legea Domnului!

Psalms 119:29 Depărtează-mă de calea necredincioșiei către Tine și dă-mi îndurarea ta, ca să urmez legea Ta!

Psalms 119:34 Dă-mi pricepere, ca să păzesc legea Ta și s-o țin din toată inima mea!

Psalms 119:55 Noaptea îmi aduc aminte de Numele Tău, Doamne și păzesc legea Ta.

Psalms 119:70 Inima lor este nesimțitoare ca grăsimea: dar eu mă desfățez în legea Ta.

Psalms 119:72 Mai mult prețuiește pentru mine legea gurii Tale, decât o mie de lucruri din aur și din argint.

Psalms 119:77 Să vină peste mine îndurările Tale, ca să trăiesc, căci legea Ta este desfătarea mea.

Psalms 119:92 Dacă n-ar fi fost legea Ta desfătarea mea, aș fi pierit în ticăloșia mea.

Psalms 119:97 cât de mult iubesc legea Ta! Toată ziua mă gîndesc la ea.

Psalms 119:113 Urăsc pe oamenii nehotărâți, dar iubesc legea Ta.

Psalms 119:136 Ochii îmi varsă șiroaie de ape, pentru că legea Ta nu este păzită.

---

¹¹ În sensul etimologic al cuvîntului, kosmos este ceea ce este "aranjat", ordonat, perfect rînduit.

Psalms 119:153 Vezi-mi ticăloșia și izbăvește-mă, căci nu uit legea Ta.

Psalms 119:163 Urăsc și nu pot suferi minciuna, dar iubesc legea Ta.

Psalms 119:165 Multă pace au cei ce iubesc legea Ta și nu li se întâmplă nici o nenorocire.

Psalms 119:174 Suspin după mântuirea Ta, Doamne și legea Ta este desfătarea mea.

Epilog: Visele.

Este dimineață. Am adormit gândindu-mă la generațiile noastre și la cele ce ne urmează. Am avut un vis, de fapt două. Se făcea că eram cu mai mulți dintre studenții mei și copiii noștri se jucau împreună. Eram undeva la țară și, înăuntrul casei era un puț adânc, săpat de noi. Copiii se jucau înaintea noastră, dar au început să se joace și să sară tocmai pe scîndurile șubrede de deasupra hăului negru. Rîdeau și săreau. Unul dintre ei, îmbrăcat în alb, cam la vârsta de trei ani, a găsit un loc prin care a sărit cu capul în jos... S-a pierdut printre scîndurile putrede, destul de mari să acopere hăul, prea putrede ca să îl susțină. N-a țipat, n-a scîncit... s-a auzit doar un vîjîit scurt și jos, cu ecou, clipocitul apei... dar pentru foarte scurtă vreme. Am tăcut cu toții, și poate că asta a fost ciudățenia visului. Tatăl, roșu la față, dar tăcut, n-a făcut nici un gest. Nici noi. Ne-am uitat neputincioși la hăul deschis în fața noastră și am hotărît în aceeași tăcere că pruncul nu mai poate fi salvat. A fost un moment de complicitate a taților, un dureros complot cu scîndurile și cu apa. Ne-am uitat cum lucrarea mîinilor noastre ne-a înghițit rodurile pîntecelor noastre fără să putem să strigăm de durere și fără să bocim măcar. Creațiile noastre ne mănîncă zilele pruncilor noștri, invențiile noastre, puțurile săpate de noi, dar acoperite cu putreziciuni într-un moment în care conștiința este somnambulă, ne înghit copiii pe care nu-i mai plîngem. Dăm neputincioși din umeri și, lipsiți de eroism și lacrimi, "înțelegem" că nu se mai poate face nimic pentru ei, copiii noștri insalvabili din gura idolilor pe care noi i-am construit și ale căror brațe arzînde noi le-am înfierbîntat. Fîntîunile noastre seci sînt deja săpate și coclite deja. Au săpat la ele și tații noștri, iar fiii nu le-au curățat. Le-au acoperit numai prea fragil pentru a proteja viața prea fragilă.

Al doilea vis: am fost opriți de o mașină, care părea să nu mai poată înainta. Cei din mașină păreau tineri, la fel ca noi, într-o excursie sau cu treabă. Nu erau de pe aici. Străini, dar vorbeam aceeași limbă. După ce am oprit... ne-am trezit în prizonierat. Ne-au luat ca ostatici ca să se distreze și să ne distreze. Majoritatea celor din grupul nostru s-au obișnuit repede cu atmosfera și au început să se hlizească, uitînd de prizonierat. Puțini dintre noi doreau să scape de zgomot și dansuri, de chicoteli și glume. În mijlocul vârtejului, am găsit o cale de scăpare, una singură, dar riscantă. Ar fi trebuit, așa cum făceam în urmă cu douăzeci de ani, să alerg, să bat pe o trambulină și să sar peste

un gard destul de înalt. Am alergat, am sărit, fără să îmi pese de riscurile care mă așteptau dincolo de gard. Mi-am dat seama că nu știu nici măcar dacă dincolo de gard este o prăpastie sau un loc mai rău. Știam doar că este dincolo de gard și scăparea merită, libertatea merită frângere de oase, sânge și poate chiar moartea. Am sărit... Visul meu s-a oprit în... aer, fără deznodământ. Cu ochii deschiși însă visez copii *îmbătrâniți* sub autoritatea bătrânilor și înțelepțiți înainte de vreme, apoi adulți *copilăriți* după cuvântul Evangheliei care ne cheamă să fim ca unii dintre „acești micuți”. Cu ochii deschiși visez o generație nerelevantă și *nepotrivită*, dar cu o chemare profetică pentru ninivitenii la care ne-a trimis Domnul în timp.

Pastor Marius David Cruțeru